

Konjunkturrådets rapport 2025

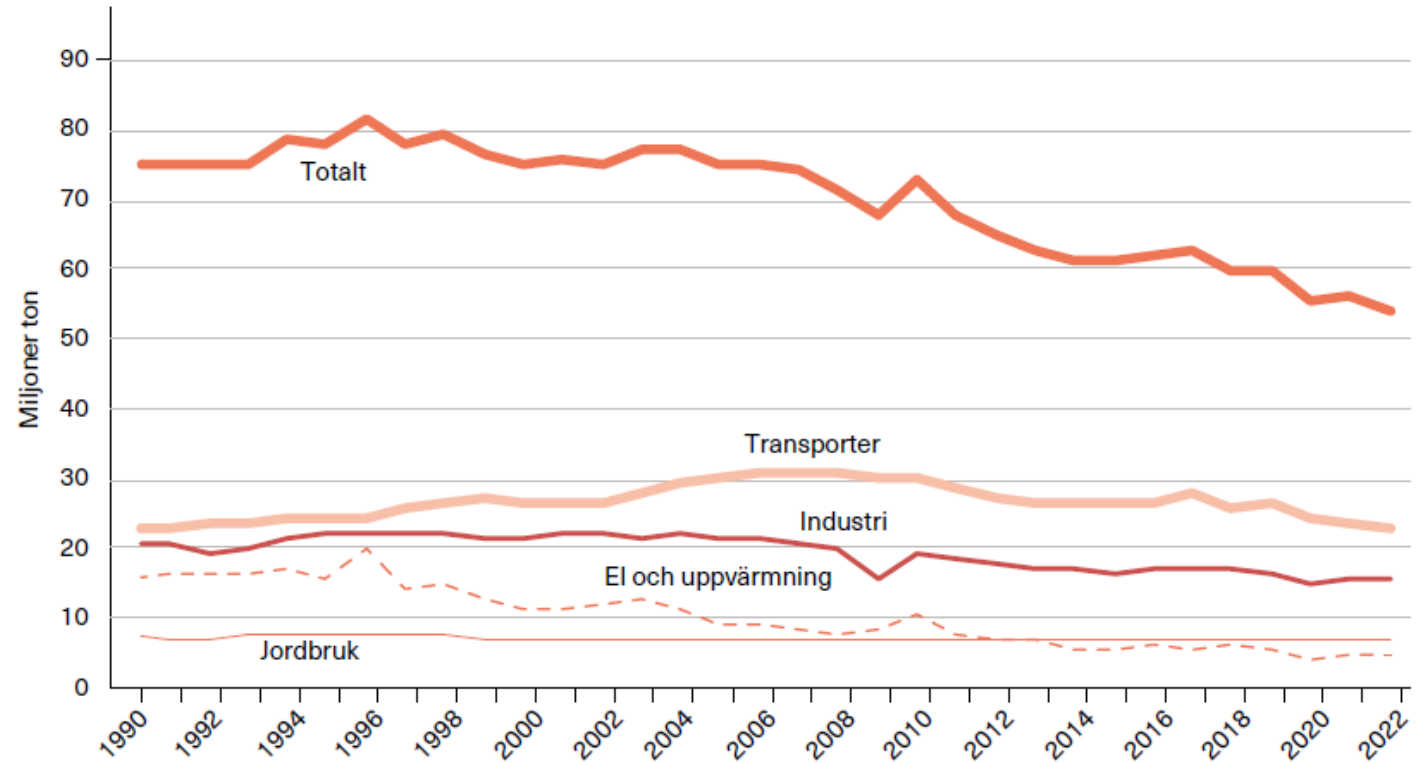
*Investeringar i
elproduktion för en
hållbar
energiomställning*

2025-01-23

EU ska bli klimatneutralt

Utsläppen av växthusgaser ska minska med 85 % till 2045

Till höger, bruttoutsläpp av växthusgaser i Sverige (miljoner ton koldioxid-ekvivalenter) 1990 – 2022

Källa: Statistikmyndigheten SCB.

Omställning mot ett energisystem
baserat på fossilfri elproduktion
mest realistisk

*Viktiga frågor om
framtidens
energiförsörjning*

- ➔ Hur stor blir efterfrågan på el?
- ➔ I vilken utsträckning kan marknaden lösa energiomställningen?
- ➔ Vilken roll bör staten ha?

Stor osäkerhet kring framtida
efterfrågan på el

*Stor osäkerhet kring
framtida efterfrågan på el*

- ➔ För att komma ner till 15 % av nivån 1990 måste utsläppen minska med **43** miljoner ton (Mt) jämfört med 2022

Branscher (2022)	Utsläpp (Mt)
Industri	15
Vägtrafik	13
Luft- och sjöfart	10
Övriga (ej jordb.)	5
Totalt	43

*Stor osäkerhet kring
framtida efterfrågan på el*

- ➔ För att komma ner till 15 % av nivån 1990 måste utsläppen minska med 43 miljoner ton (Mt) jämfört med 2022
- ➔ Planerad ny verksamhet projekt 0-77 TWh
- ➔ Förväntad framtida elförbrukning 191 – 311 TWh

Branscher (2022)	Utsläpp (Mt)	Ökning i elförbrukning (TWh)
Industri	15	26
Vägtrafik	13	36
Luft- och sjöfart	10	0 - 32
Övriga (ej jordb.)	5	5 - 16
Totalt	43	67 - 110

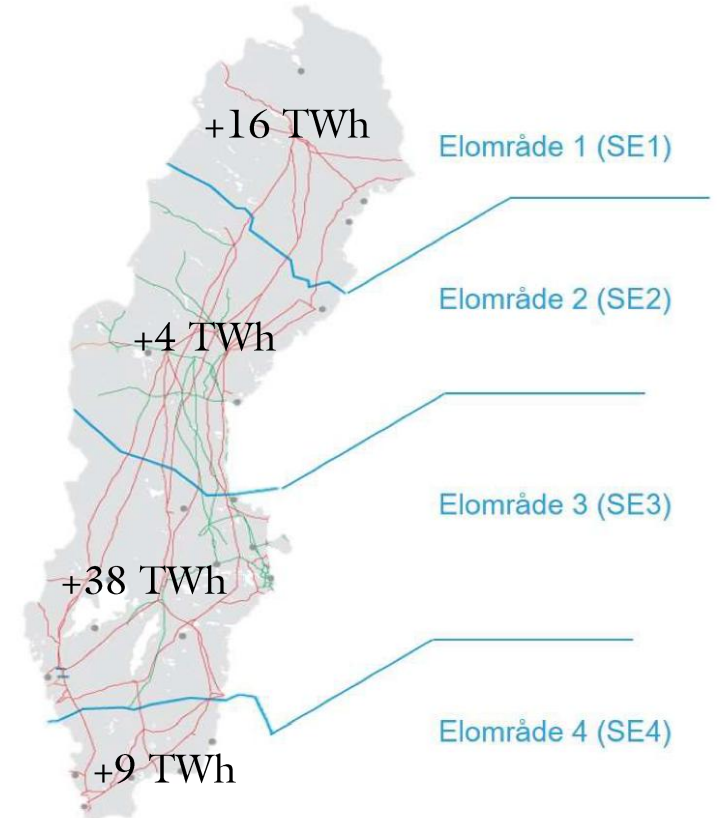
Marknadsmässig energiomställning

*Genomsnittliga kostnader
för att öka olika typer av
elproduktion (2024)*

	öre/kWh
Landbaserad vindkraft	30-50
Uppgraderingar vatten- och kärnkraft	40
Solkraft	45-50
Havsbaserad vindkraft	60-80
Ny kärnkraft	90-180
Värmekraft (ej kärnkraft)	>150

*Simulering av
energiomställning om
67 TWh (ca 2035)*

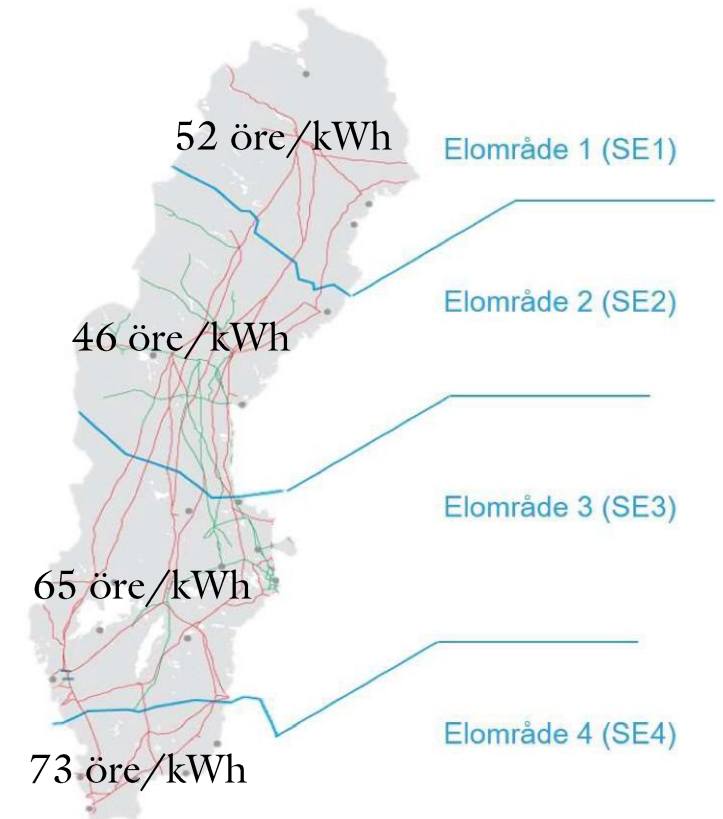
*Till höger, ökad
efterfrågan på el per
elområde*

Marknaden kan klara en omställning som uppfyller Sveriges klimatmål

Till höger, simulerade genomsnittliga elpriser per elområde

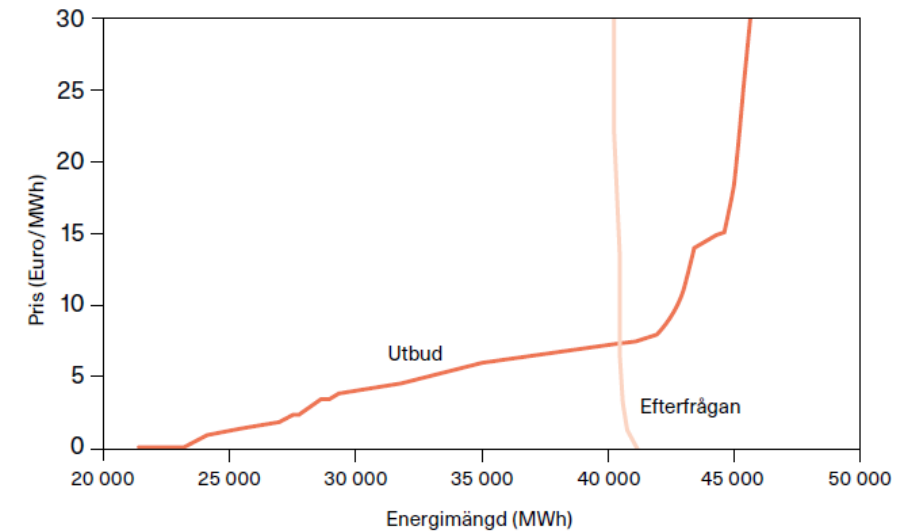
- ➔ **Landbaserad vindkraft**
- ➔ **Uppgraderingar av vatten- och kärnkraft**
- ➔ **Solkraft i södra Sverige**
- ➔ **Viss värmekraft i södra Sverige**
- ➔ **Havsbaserad vindkraft i södra Sverige**
- ➔ **Ny kärnkraft**

Utmaningar för omställningen

Två centrala utmaningar

- ➔ Tillstånden begränsar utbyggnaden av vindkraft särskilt i södra Sverige
 - Större skillnader i elpriserna
 - Energiomställningen senareläggs eller begränsas
- ➔ Ökad volatilitet i elproduktionen
 - Elpriserna blir mer volatila
 - Till höger, prisbildningen på spotmarknaden
 - Ökad behov av flexibilitet och systemtjänster för att balansera systemet

Statens roll?

*1. Vidareutveckla
elmarknaden och det
kringliggande
regelverket*

- ➔ All elproduktion bör betala för sina externa kostnader - ersättning bör ges till de som drabbas
- ➔ En bättre indelning i elområden kompletterad med lokala nättariffer
- ➔ Elskatten för förbrukning bör ses över
- ➔ Skälig ersättning för systemtjänster och –kostnader
- ➔ Förbättra de marknadsmässiga förutsättningarna för kärnkraft

*2. Omfattande
utbyggnad av
transmissionsnätet*

- ➔ Minska flaskhalsarna inom landet
- ➔ Öka handeln med utlandet

3. Söka gemensamma lösningar inom EU för att upprätthålla industrins konkurrenskraft

- ➔ Skydd från konkurrens från icke-EU länder som tillåter större koldioxidutsläpp kan vara motiverat
- ➔ Till höger, priser på utsläppsrätter i Euro per ton 2011-2023
- ➔ Eventuellt stöd till fossilfri elproduktion inom ett EU system där projekt konkurrerar på lika villkor
- ➔ Europeiska marknadsintegrationen bör öka
- ➔ I stället ökar nationella subventioner och planeringsmål kostnaden för omställningen

Källa: icapcarbonaction.com/en/ets-prices

Huvudbudskap

Huvudbudskap

- ➔ Sverige har förutsättningar för att genomföra en energiomställning på marknadsmässiga villkor
- ➔ Bygger på storskalig utbyggnad av förnybar elproduktion
- ➔ Statens roll borde vara att:
 1. Vidareutveckla elmarknadens regelverk
 2. Öka kapaciteten i överföringsnätet
 3. Söka gemensamma europeiska lösningar för att upprätthålla industrins konkurrenskraft